

**CHARAKTERYSTYKA
ZAGROŻEŃ LUDNOŚCI W CZASIE
POKOJU, KRYZYSU I WOJNY
(W TYM ZAGROŻENIA ATAKAMI
TERRORYSTYCZNYMI)**

CZEŚĆ DRUGA

MASOWE CHOROBY ZWIERZĄT

Do najczęściej spotykanych chorób spotykanych wśród zwierząt należą:

- a) *grypa ptaków;*
- b) *rzekomy pomór drobiu;*
- c) *pryszczycyca,*
- d) *choroba pęcherzykowa świń;*
- e) *klasyczny pomór świń;*
- f) *AFRYKAŃSKI POMÓR ŚWIŃ;*
- g) *choroba niebieskiego języka.*

Prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożeń – data wystąpienia ostatniego przypadku na terenie kraju:

- a) grypa ptaków – 2016-2017 r.;
- b) rzekomy pomór drobiu – 1974 r.;
- c) pryszczycza – 1971 r.;
- d) choroba pęcherzykowa świń – 1972 r.;
- e) klasyczny pomór świń – 1994 r.;
- f) afrykański pomór świń – notowany w latach 2014-2022;**
- g) choroba niebieskiego języka – nigdy nie notowana;

Szczegółowe informacje dotyczące zagrożenia afrykańskim pomorem świń, zapobiegania i przeciwdziałania tej chorobie, usuwania jej skutków i innych działań wynikających z jej wystąpienia – znajdują się w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Kraśniku w „*Planie gotowości zwalczania afrykańskiego pomoru świń*”.

GWAŁTOWNE ZJAWISKA ATMOSFERYCZNE

Gwałtowne zjawiska atmosferyczne mogą wystąpić na terenie całego powiatu kraśnickiego.

Kłęska śnieżycy może znacznie lub całkowicie unieruchomić, ewentualnie utrudnić komunikację kolejową i drogową. Huragany z ulewami – silne wiatry o szybkości powyżej 100 km/h w połączeniu z ulewami oraz wyładowaniami atmosferycznymi mogą uszkodzić budynki mieszkalne, gospodarcze, konstrukcje przemysłowe i infrastrukturę miejską, linie energetyczne wysokiego napięcia, linie telefoniczne napowietrzne oraz spowodować przypadki utratę zdrowia, a nawet życia wśród ludzi i zwierząt (szczególnie hodowlanych).

Szczególnie groźnym dla linii elektroenergetycznych jest **zjawisko** tzw. **szadzi w wymiarze katastrofalnym**, która to w połączeniu ze śnieżycami i silnymi wiatrami powodowała uszkodzenia i wyłóżenia całych linii energetycznych. Zjawisko to wystąpiło najsilniej w 1974 r. i powtórzyło się w sezonie zimowym 2013/2014 r.

Gwałtowne zjawiska meteorologiczne są bardzo trudne do wcześniejszego wykrycia i precyzyjnego ustalenia miejsca, w którym mogą wystąpić, ich zakresu, rozległości i intensywności, co jest warunkiem odpowiedniego (adekwatnego do sytuacji) reagowania.

Susze

Susze spowodowane są długotrwałym ograniczeniem opadów. Różnią się od większości katastrof naturalnych rozpoczynających się nagle, w ściśle określonym momencie i mających szybki oraz gwałtowny przebieg.

Trudno określić dokładnie, jaki jest zasięg terytorialny suszy oraz kiedy zaczyna się lub kończy.

Rodzaje suszy

Jeśli w Polsce, w okresie wegetacyjnym, przez 20 dni nie ma opadów, uznaje się że nastąpił początek **suszy atmosferycznej**. Dalszy brak opadów powoduje **suszę glebową**, która wpływa niekorzystnie na wzrost roślin.

Nawet jeśli w tym czasie opady są minimalne, efekty suszy glebowej mogą zostać złagodzone, lecz mimo to susza może przejść w stan **suszy hydrologicznej**.

Susze atmosferyczna i glebowa zanikają stosunkowo szybko, natomiast **susza hydrologiczna**, której efektem jest **niżówka hydrologiczna (czyli obniżenie poziomu wód powierzchniowych i podziemnych)** trwa na ogół długo, nawet kilka sezonów, bowiem odbudowa zasobów wodnych wymaga obfitych oraz długotrwałych opadów deszczu i śniegu.

■

AWARIE TECHNICZNE ZWIĄZANE Z ROZWOJEM CYWILIZACYJNYM (W TYM KATASTROFY BUDOWLANE I LOTNICZE ORAZ WYPADKI KOMUNIKACYJNE)

**Katastrofy budowlane i lotnicze oraz wypadki
komunikacyjne mogące mieć charakter masowy lub
charakter katastrofy**

Zagrożenie katastrofami komunikacyjnymi w transporcie drogowym i kolejowym

Lp.	Miejsce występowania zagrożenia	Zagrożenie	Uwagi
1.	Drogi krajowe: Nr 19: Lublin – Rzeszów, Nr 74: Kraśnik – Kielce.	zły stan techniczny pojazdów, brak lub niesprawne gaśnice w pojazdach, nieprawidłowe warunki transportu materiałów palnych, zły stan dróg, brak odpowiednich kwalifikacji kierowców, akty terroru.	utrudnione prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych z powodu niewystarczającej ilości sprzętu specjalistycznego
2.	Drogi wojewódzkie: Nr 824: Annopol – Opole Lubelskie, Nr 842: Rudnik – Krasnystaw, Nr 833: Kraśnik – Chodel, Nr 854: Annopol - Tarnobrzeg Nr 855: Olbięcin – Stalowa Wola,	zły stan techniczny pojazdów, brak lub niesprawne gaśnice w pojazdach, nieprawidłowe warunki transportu materiałów palnych, zły stan dróg, brak odpowiednich kwalifikacji kierowców, akty terroru.	utrudnione prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych z powodu niewystarczającej ilości sprzętu specjalistycznego
3.	Linia kolejowa: Lublin – Rozwadów.	brak lub niesprawny podręczny sprzęt gaśniczy w pojazdach, nieprawidłowe warunki transportu substancji niebezpiecznych,	utrudnione prowadzenie działań rat.-gaśniczych z powodu braku sprzętu specjalistycznego,

W wyniku kontroli prowadzonych przez funkcjonariuszy z Komendy Powiatowej PSP i Policji w Kraśniku na drogach krajowych Nr 19 oraz Nr 74 ustalono rodzaj substancji chemicznych oraz ich ilość.

Rocznie szlakami komunikacyjnymi przewozi się około: 100 tys. m³ etyliny, 57 tys. m³ oleju napędowego, 40 tys. m³ gazu propan – butan, olej opałowy 30 tys. m³, amoniak 3 m³ oraz innych mediów, takich jak: chlor, kwas solny, siarkowy i azotowy.

Zagrożenie katastrofami budowlanymi

Lp.	Miejsce występowania zagrożenia	Zagrożenie	Uwagi
1.	Most w Annopolu – rzeka Wisła.	Zagrożenia będące skutkiem innych miejscowych zagrożeń, jak powódzie i zatory lodowe.	Długość 512 m, szerokość 9,9 m, światło pionowe 5 m.
2.	Pozostałe mosty na terenie powiatu na rz. Tuczyn w miejscowości Kosin, na rz. Sanna w miejscowościach Opoka, Kosin, Borów.	Stan techniczny obiektów, zagrożenia będące skutkiem innych miejscowych zagrożeń, powódzie i zatory lodowe.	
3.	Wiadukty kolejowe: Wilkołaz: z drogą Nr 19 Lublin – Rzeszów, Wilkołaz: z drogą gminną Wilkołaz - Urzędów.	Stan techniczny obiektów, zagrożenia będące skutkiem innych miejscowych zagrożeń,	Wysokość 4 m, Wysokość 3,6 m.

Najbardziej narażonymi na niebezpieczeństwo uwolnienia się TŚP w transporcie drogowym są trasy z kierunku: **Lublin – Kraśnik – Annopol; Rzeszów – Kraśnik – Lublin.**

Zagrożenie w transporcie drogowym TSP wynika głównie z:

- dużej ilości przewożonych substancji,
- większej różnorodności w porównaniu z transportem kolejowym,
- braku oznakowanych tras oraz parkingów ,
- złego stanu technicznego środków transportowych – szczególnie małych przewoźników,
- nieprzestrzegania przepisów ADR w przewozie materiałów niebezpiecznych,
- dużego zagrożenia kolizjami i wypadkami na drogach ,
- braku pełnej świadomości spedytorów i przewoźników o skutkach zagrożeń.

Wykaz tras drogowych, po których przewożone są materiały niebezpieczne

Lp.	Trasa	Rodzaj materiału	Ilość roczna przewozów w tonach lub w m ³
1.	Lublin-Kraśnik-Annopol	kwask siarkowy	0,5
		kwask solny	0,5
		chlor	1
		amoniak	1
		etylina	50000
		propan-butan	16000

2.	Rzeszów- Kraśnik-Lublin	kwask siarkowy	0,5
		kwask solny	0,5
		chlor	1
		amoniak	2
		formalina	0,5
		etylina	50000
		propan-butan	17000
3.	do wszystkich miast na terenie województwa	etylina	15000

Zagrożenia związane z funkcjonowaniem zakładów przemysłowych (posiadających, produkujących lub magazynujących substancje niebezpieczne), w tym zakładów mogących powodować powstanie poważnej awarii przemysłowej

Na terenie powiatu występują zakłady pracy, w których w wyniku składowania materiałów niebezpiecznych wykorzystywanych w procesie produkcyjnym występuje zagrożenie chemiczno – ekologiczne, pożarowe i wybuchowe, jednakże nie występują zakłady o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Wykaz obiektów o szczególnym zagrożeniu pożarowym oraz wybuchowym ze względu na produkcję lub magazynowanie

Nazwa obiektu	Adres	Substancja palna, wybuchowa	Ilość ton	Zasięg strefy zagrożenia	Źródło zagrożenia
FŁT Kraśnik S.A. (tel. 81.825-79-22)	Kraśnik, ul. Fabryczna 6, (stan na 10.06.2022 r.)	Olej napędowy	2,82	do 500 m	magazyn - zbiornik stacjonarny na paliwo
		Oleje konserwujące, hartownicze, hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe	29,6		magazyn - beczki metalowe, pojemniki typu "mauzer"
		Benzyny	0,05		magazyn - kanister metalowy
		Spirytus skażony	0,26		magazyn - beczka plastikowa
		Acetylen	0,024		magazyn - butla 24 kg
		Propan-butan	0,099		magazyn - butla 11 kg
MESKO S.A o. Kraśnik tel. 81 825-71-79	Kraśnik, ul. Fabryczna 6 (stan na 31.12.2022 r.)	Propan - butan	2,398	do 500 m	magazyn butli

Wykaz zakładów, w których występują substancje niebezpieczne. Pozostałe zakłady (obiekty magazynowe i produkcyjne) stwarzające zagrożenie (w tym wybuchowe) poza swoim terenem

Lp.	Nazwa obiektu, adres	Rodzaj substancji niebezpiecznych	Max. ilość [t]	Zasięg strefy zagrożenia	Sposób składowania
1.	Gaspol S.A. Zakład Dystrybucji Gazu w Kraśniku, ul. Chłodna 2, tel. infolinia: 19-919	propan butan	5,5	do 200 m	magazyn butli, zbiorniki naziemne
2.	TSUBAKI-NAKASHIMA POLSKA Sp. z o.o. w Kraśniku, ul. Fabryczna 6, tel/faks 81-825-79-00	kwask siarkowy	2,15		pojemniki z tworzyw sztucznych pojemniki typu "mauzer" 1000)
3.	Zakład Przetwórstwa Owoców TB Fruit Polska w Annopolu, ul. Skały (zakład zamknięty)	1) kwas fosforowy (zabezpieczony przed dostępem) 2) glikol 3) chlorek żelaza 4) mieszanka kationowa (subst. nn.)	1) 700 l 2) 600 l 3) 1150 l 4) 700 l	do 500 m	pojemniki z tworzyw sztucznych, pojemniki typu "mauzer"
4.	Kraśnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji - Oczyszczalnia Ścieków, ul. Graniczna 3A, 23-204 Kraśnik, tel. 81 825-68-09	biogaz (metan)	max 1600 m ³	do 200m	zbiornik dwumembranowy wraz z instalacją pozyskiwania biogazu
5.	Stacje paliw i LPG na terenie powiatu	Etyliny, olej napędowy, propan-butan.		do 200 m	Zbiorniki podziemne, naziemne, butle 11 kg z propanem-butanem

Lp.	Miejsce występowania zagrożenia	Substancja mogąca stworzyć zagrożenie	Uwagi
zagrożenie skażeniem TŚP			
1.	<u>Trasa przebiegu gazociągu:</u> Zaklików-Kowalin-Kol. Wyżnica-Kraśnik- Urzędów-Chodel.	<ul style="list-style-type: none"> – <u>gaz ziemny:</u> – ciśnienie 25 – 50 atm, – średnica przewodu 700 mm, 	<ul style="list-style-type: none"> – trasa gazociągu prowadzi przez miejsca szczególnie niebezpieczne (skrzyżowania z ruchliwymi drogami, rzekami i ciekami wodnymi), – stacje redukcyjne I i II stopnia.
2.	Stacje paliw na terenie powiatu.	<ul style="list-style-type: none"> – etyliny, – olej napędowy, – propan-butan. 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiorniki podziemne, – zbiorniki naziemne, – butle 11 kg z propanem – butanem.

Do potencjalnych źródeł wystąpienia w obrębie powiatu nadzwyczajnych zagrożeń środowiska można zaliczyć również:

- **wydzielone składowiska wycofanych z obrotu przeterminowanych środków ochrony roślin i opakowań po tych środkach.**
- **Składowiska chemicznych odpadów poprodukcyjnych.**
- **inne trudne do przewidzenia sytuacje – jak: porzucenie nieznanymi substancjami chemicznymi, np. butli z gazem, wylanie środków chemicznych do cieków wodnych, studzienek burzowych, kanalizacji itp.**

NIEWYBUCHY I NIEWYPAŁY

W powiecie kraśnickim a dokładnie na terenie miasta Kraśnika od 1997 r. – do chwili obecnej, wystąpiło zagrożenie ze strony niewybuchów, które znaleziono w trakcie prowadzenia robót ziemnych. Obowiązek zapewnienia zabezpieczenia miejsc, w których znaleziono powyższe środki cięży na samorządzie gminnym. W w/w przypadkach oznakowaniem i zabezpieczeniem fizycznym niewybuchów zajmowały się formacje przewidziane do ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, a więc Policja i Straż Miejska, natomiast ich usunięciem i unieszkodliwieniem wojskowe lub policyjne grupy sapersko-minerskie (jako pozostałości po działaniach militarnych z okresu I i II wojny światowej).

ZAGROŻENIE RADIACYJNE

- Zagrożenie terenu powiatu kraśnickiego substancjami promieniotwórczymi może nastąpić w wyniku ich uwolnienia podczas awarii elektrowni jądrowych zlokalizowanych poza granicami naszego kraju lub podczas przewozu.
- Skażenia radiacyjne na teren powiatu kraśnickiego mogą napłynąć poprzez górne warstwy atmosfery (powietrza) oraz naturalne ciekł wodne. Stopień zagrożenia zależy od ilości oraz składu izotopowego substancji promieniotwórczych, a przede wszystkim od warunków atmosferycznych (zwłaszcza podczas awarii reaktorów jądrowych).
- W promieniu ok. 500 km od granic Polski znajduje się w Europie 26 elektrowni jądrowych. W trakcie niekontrolowanego katastrofального wyrzutu do atmosfery pyłu promieniotwórczego pojawia się niekorzystny efekt kumulacji zjonizowanych (obdarzonych ładunkiem elektrycznym) cząstek promieniotwórczych przez pole elektryczne urządzeń będących pod napięciem. Taki efekt kumulacji stwierdzono na stacjach elektroenergetycznych po awarii elektrowni jądrowej w Czarnobylu.

Lokalne skażenia radiologiczne mogą również wystąpić w wyniku ewentualnego **przemytu i przewozu materiałów radioaktywnych przez teren powiatu.**

We wszystkich przedstawionych wyżej formach zagrożeń substancjami promieniotwórczymi na terenie powiatu kraśnickiego brak jest sprzętu specjalistycznego do prowadzenia działań ratowniczych.

Lp.	Miejsce występowania zagrożenia	Substancja mogąca stworzyć zagrożenie	Uwagi
1.	Transport drogowy	Substancje promieniotwórcze oznakowane wg ADR	Autocysterny.

ZAGROŻENIA AWARIAMI ORAZ USZKODZENIAMI SIECI I URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH

W sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin Rejon Energetyczny w Kraśniku (obsługującego Miasto Kraśnik oraz Gminy; Dzierzkowice, Kraśnik pracuje 3 stacje transformatorowo-rozdzielcze 110/SN kV usytuowanych w następujących lokalizacjach:

- Budzyń – Kraśnik – stacja napowietrzna 2 systemowa 110/30/15 kV,
- FŁT Kraśnik 1 – Kraśnik stacja napowietrzna przemysłowa 110/6 kV,
- FŁT Kraśnik 2 – Kraśnik stacja napowietrzna przemysłowa 110/6 kV.

○ Poważnym zagrożeniem dla rejonu działania Rejonu Energetycznego w Kraśniku jest jednoczesne wyłączenie wszystkich 3-ech linii napowietrznych zewnętrznych 110 kV zasilających stację Budzyń lub rozległa awaria na szynach 110 kV tej stacji.

○ **Stopień pewności zasilania Kraśnika w sytuacjach ekstremalnych należy ocenić jako przeciętny.**

Przerwy w dostawach energii elektrycznej mogą powstać w wyniku:

- braku dostawy energii od wytwórcy;**
- awarii urządzeń elektroenergetycznych;**
- klęsk żywiołowych;**
- ataków terrorystycznych;**
- działań militarnych o charakterze konfliktu zbrojnego.**

ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z NIEPRAWIDŁOWOŚCI FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI GAZOWEJ, W TYM Z AWARII I ZDARZEŃ O CHARAKTERZE KLĘSKOWYM

Z wieloletnich doświadczeń w eksploatacji infrastruktury gazowniczej wynika, że przedstawione zagrożenia mogą pojawić się z różną (losową) częstotliwością oraz umiejscowieniem. Jednakże, w zależności od stopnia tych zagrożeń, służby awaryjne O/ZG w czasie do maksimum 48 godzin likwidują zaistniałe zagrożenie oraz przywracają prawidłową dostawę gazu do odbiorcy.

NARUSZENIE PORZĄDKU PUBLICZNEGO I AKTY TERRORU

Celem oddziaływań przez grupy przestępcze mogą stać się obszary, obiekty i urządzenia ważne dla bezpieczeństwa publicznego, interesu gospodarczego państwa (regionu, powiatu, miasta), obronności, a w szczególności:

- a) zakłady, obiekty i urządzenia mające istotne znaczenie dla funkcjonowania aglomeracji miejskich (elektrownie, ciepłownie, ujęcia wody, wodociągi i oczyszczalnie ścieków),
- b) zakłady stosujące, produkujące lub magazynujące TSP,
- c) rurociągi paliwowe, linie energetyczne i telekomunikacyjne, zapory wodne i inne urządzenia hydrotechniczne,
- d) banki, obiekty i urządzenia telekomunikacyjne, pocztowe oraz telewizyjne i radiowe,
- e) zakłady produkcji specjalnej,
- f) magazyny rezerw państwowych.

Do najczęściej spotykanych aktów terroru i innych czynów przestępnych stwarzających zagrożenie dla większej liczby ludności zaliczamy:

- napady na budynki użyteczności publicznej,
- zgłoszenia o podłożeniu (z reguły jako fałszywe alarmy) lub podłożenie ładunku wybuchowego,
- kradzieże środków toksycznych lub promieniotwórczych,
- zatrucie terenu wodonośnego i ujęcia wody pitnej,
- podpalenia obiektów mieszkalnych, użyteczności publicznej, lasów i innych terenów

Działania grup terrorystycznych na terenie powiatu kraśnickiego w odniesieniu do PGE Dystrybucja S.A. skierowane mogą być przede wszystkim przeciwko ośrodkom dyspozycyjnym, w tym przeciwko Centralnej Dyspozycji Mocy (CDM) i Rejonowych Dyspozycji Mocy (RDM). Skierowane mogą być również przeciwko głównym punktom zasilania (GPZ) i liniom wysokich napięć (WN), jako ważnych obiektów, mając na uwadze osiągnięcie efektów medialnych.

Należy liczyć się z możliwością przenikania grup terrorystycznych przez granicę wschodnią Polski, a więc na teren działania PGE Dystrybucja S.A.

Z kolei do ataków terrorystycznych na bardzo dużą skalę, należy zaliczyć zamach w Madrycie w dniu 11 marca 2003 roku liczbę ofiar szacuje się na 191osób, a rannych na około 1500 osób. Zamachu terrorystycznego dokonano w przedziale czasowym wynoszącym zaledwie 6 minut, w pociągach osobowych, w czterech niezbyt odległych od siebie miejscach jednej aglomeracji miejskiej.

MASOWE PROTESTY SPOŁECZNE

Na obszarze powiatu kraśnickiego, potencjalnie mogą wystąpić masowe protesty społeczne wywołane stopniowym lub gwałtownym pogorszeniem się warunków bytowych (sytuacji ekonomicznej) części społeczności lokalnej albo poszczególnych grup zawodowych.

Protesty te objawiać się mogą poprzez: blokady dróg, tras kolejowych, budynków administracji publicznej; demonstracje i strajki prowadzące do paraliżu komunikacji lub ważnych dla powiatu zakładów pracy, w tym służby zdrowia.

INNE ZAGROŻENIA

Innymi zagrożeniami specyficznymi dla danego obszaru osuwiska gruntu, tereny górnicze, obszary górskie lub nadmorskie, miejsca zgromadzeń ludzkich itp.), masowa nie kontrolowana imigracja ekonomiczna itp.

SPECYFIKA ZAGROŻEŃ DLA KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNWEGO I WOJNY

W przypadku bezpośredniej agresji zbrojnej, należy założyć, że na terenie całego kraju zostanie wprowadzony stan wojenny - będą obowiązywać ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela, natomiast funkcjonowanie organów administracji publicznej i gospodarki zostanie podporządkowane potrzebom obrony.

Ogłoszona zostanie mobilizacja Sił Zbrojnych RP, uruchomiony będzie program mobilizacji gospodarki i nastąpi zmilitaryzowanie jednostek organizacyjnych.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Stanisław Kapica